

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂREA nr. 33 din 25 aprilie 2019

cu privire la Raportul auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor încheiate la 31 decembrie 2018

Curtea de Conturi, în prezența ministrului finanțelor, dl Ion Chicu; șefului Direcției management instituțional din cadrul Ministerului Finanțelor, dl Iuri Pașinschi; șefului Secției financiare din cadrul Ministerului Finanțelor, dna Diana Cazacu; șefului Secției rapoarte din cadrul Ministerului Finanțelor, dna Nadejda Slova; șefului Secției metodologie din cadrul Ministerului Finanțelor, dna Svetlana Plăcintă; șefului Serviciului audit intern din cadrul Ministerului Finanțelor, dna Livia Jandîc; directorului general al Serviciului Vamal, dl Vitalie Vrabie; șefului adjunct al Direcției finanțe și evidență contabilă din cadrul Serviciului Vamal, dna Lilia Tudorache; directorului Serviciului Fiscal de Stat, dl Serghei Pușcuța; șefului Direcției generale economie și finanțe din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, dna Mariana Țurcan; directorului Inspecției Financiare, dl Alexei Secrieru; șefului Direcției management financiar și administrativ din cadrul Inspecției Financiare, dna Lidia Glavan, călăuzindu-se de prevederile art.3 alin.(1), art.5 alin.(1) lit.a) și art.31 alin.(1) lit.a) din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova¹, a examinat Raportul auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor încheiate la 31 decembrie 2018.

Misiunea de audit public extern a fost planificată și realizată conform Programelor activității de audit ale Curții de Conturi pe anii 2018 și, respectiv, 2019 (cu modificările ulterioare)², având drept scop oferirea unei asigurări rezonabile cu privire la faptul că rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor, încheiate la 31 decembrie 2018, nu conțin, în ansamblul lor, denaturări semnificative cauzate de fraude sau erori, precum și emiterea unei opinii.

Auditul public extern s-a desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit aplicate de Curtea de Conturi (ISSAI 100, ISSAI 200 și ISSAI 1000-2999)³.

Examinând Raportul de audit prezentat, precum și explicațiile persoanelor cu funcții de răspundere prezente la ședința publică, Curtea de Conturi

¹ Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017 (în continuare – Legea nr.260 din 07.12.2017).

² Hotărârea Curții de Conturi nr.75 din 29.12.2017 „Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2018”; Hotărârea Curții de Conturi nr.100 din 21.12.2018 „Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2019”.

³ Hotărârea Curții de Conturi nr.60 din 11.12.2013 „Cu privire la aplicarea Standardelor Internaționale de Audit ale Instituțiilor Supreme de Audit de nivelul 3 – ISSAI 100, ISSAI 200, ISSAI 300, ISSAI 400 în cadrul misiunilor de audit ale Curții de Conturi”; Hotărârea Curții de Conturi nr.7 din 10.03.2014 „Cu privire la aplicarea Liniilor Directoare de Audit (ISSAI 1000-9999) în cadrul auditului public”.

A CONSTATAT:

Rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor încheiate la 31 decembrie 2018 oferă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă în corespundere cu cadrul aplicabil de raportare financiară⁴.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.14 alin.(2), art.15 lit.d) și art.37 alin.(2) din Legea nr.260 din 07.12.2017, Curtea de Conturi

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Raportul auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor încheiate la 31 decembrie 2018, anexat la prezenta Hotărâre.

2. Prezenta Hotărâre și Raportul de audit se remit:

2.1. **Ministerului Finanțelor**, pentru luare de atitudine și asigurarea implementării recomandărilor indicate în Anexa la Scrisoarea către conducere, precum și pentru completarea cadrului general de evidență contabilă și raportare financiară în sistemul bugetar cu prevederi specifice gestionării cotei-părți a fondatorului în capitalul social al instituțiilor fondate;

2.2. **Guvernului Republicii Moldova**, pentru informare, precum și pentru asigurarea elaborării cadrului de reglementare privind organizarea și funcționarea instituțiilor publice, inclusiv înregistrarea drepturilor de fondator al acestora;

2.3. **Parlamentului și Președintelui Republicii Moldova**, pentru informare.

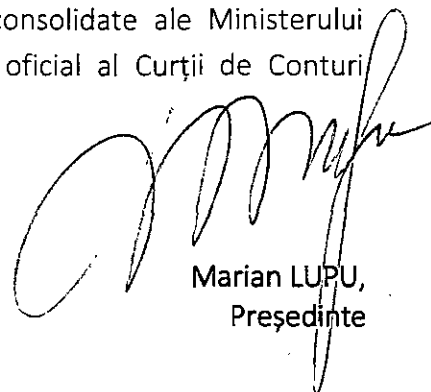
3. Prin prezenta Hotărâre, se exclude din regim de monitorizare Hotărârea Curții de Conturi nr.60 din 01.08.2018 „Privind aprobarea Raportului auditului situațiilor financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor, încheiate la 31 decembrie 2017”, cu reiterarea recomandărilor nr. 1-5 înaintate **Ministerului Finanțelor**.

4. Se împuternicește membrul Curții de Conturi, care coordonează activitatea subdiviziunii responsabile de realizarea auditului, să semneze Scrisoarea către conducerea Ministerului Finanțelor.

5. Prezenta Hotărâre intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

6. Despre acțiunile întreprinse pentru executarea subpunctelor 2.1.-2.2. și punctului 3 din prezenta Hotărâre, se va informa Curtea de Conturi în termen de 9 luni din data intrării în vigoare a Hotărârii.

7. Hotărârea și Raportul auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor încheiate la 31 decembrie 2018 se publică pe site-ul oficial al Curții de Conturi (<http://www.ccrm.md/hotariri-si-rapoarte-1-95>).

Marian LUPU,
Președinte

⁴ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007; Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28.12.2015; Ordinul ministrului finanțelor nr.214 din 28.12.2018 „Cu privire la aprobarea termenelor de prezentare a rapoartelor financiare pe anul 2018”; Ordinul ministrului finanțelor nr.12/4-4-14 din 24.01.2019 „Cu privire la particularitățile de întocmire și prezentare a rapoartelor financiare ale autorităților publice centrale/instituțiilor bugetare pentru anul 2018”.

Anexă
la Hotărârea Curții de Conturi
nr. 33 din 25.04.2019

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

MD-2001, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr.69, tel.: (+373) 22 23 25 79, fax: (+373) 22 23 30 20,
www.ccrm.md;
e-mail: ccrm@ccrm.md

RAPORTUL

auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor
încheiate la 31 decembrie 2018

I. OPINIE

Am auditat rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2018, care cuprind Bilanțul contabil, Raportul privind veniturile și cheltuielile, Raportul privind fluxul mijloacelor bănești, Raportul privind executarea bugetului, Raportul narativ privind executarea bugetului pe anul 2018, inclusiv un sumar al politicilor contabile semnificative. În opinia noastră, rapoartele financiare, sub toate aspectele semnificative, oferă o imagine corectă și fidelă în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil¹.

II. BAZA PENTRU OPINIE

Am realizat misiunea de audit în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI)². Responsabilitățile noastre, potrivit standardelor respective, sunt descrise în secțiunea VII *Responsabilitățile auditorului într-un audit al rapoartelor financiare*. Suntem independenți față de entitate și am îndeplinit responsabilitățile de etică în conformitate cu cerințele Codului etic al Curții de Conturi. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a furniza o bază pentru opinia noastră.

III. ASPECTELE-CHEIE DE AUDIT

Aspectele-cheie de audit sunt acele aspecte care, în baza raționamentului nostru profesional, au avut o importanță majoră pentru auditul rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Finanțelor încheiate la 31 decembrie 2018. Aceste aspecte au fost abordate în contextul auditului rapoartelor financiare în ansamblu și în formarea opiniei noastre asupra acestora și nu oferim o opinie separată cu privire la aceste aspecte. Considerăm că aspectele descrise mai jos, deși nu au influențat opinia noastră de audit, reprezintă aspectele-cheie de audit care trebuie comunicate în raportul nostru. Astfel,

- nu sunt identificate și reevaluate activele transmise de către Ministerul Finanțelor în cota-parte a capitalului social al Instituției publice "Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe" (în continuare – CTIF) în valoare de 12,2 mil. MDL. Cadrul de reglementare privind organizarea și funcționarea instituțiilor publice, inclusiv înregistrarea drepturilor în calitate de fondator al acestora este insuficient pentru a asigura consecvența procedurii de reorganizare a întreprinderilor de stat în instituții publice. Totodată, cadrul general de evidență contabilă și raportare financiară în sistemul bugetar nu dezvăluie metodologia de transmitere, modificare și returnare a cotei-părți a fondatorului în capitalul social și suplimentar al instituțiilor publice;

¹ *Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007; Ordinul ministrului finanțelor nr. 216 din 28.12.2015 „Cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar” (în continuare – Ordinul MF nr. 216 din 28.12.2015); Ordinul ministrului finanțelor nr.164 din 30.12.2016 „Cu privire la aprobarea Cerințelor la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare”.*

² ISSAI 100 și ISSAI 200, aprobate pentru aplicare prin Hotărârea Curții de Conturi nr.60 din 11.12.2013; ISSAI 1000-2999, aprobate pentru aplicare prin Hotărârea Curții de Conturi nr.7 din 10.03.2014.

- Ministerul Finanțelor nu a elaborat și aprobat politica de contabilitate în domeniul de competență, iar politicile contabile ale aparatului ministerului și entităților din subordine reprezintă documente preluate din actul normativ³, nefiind ajustate la specificul activității instituționale, ceea ce a afectat corectitudinea și plenitudinea unor înregistrări contabile și a altor informații cu caracter contabil;
- Raportul narativ consolidat al Ministerului Finanțelor, precum și cele prezentate de către aparatul ministerului și entitățile din subordine nu conțin dezvăluiri detaliate ale informațiilor financiare prin ce a fost limitat accesul utilizatorilor la informații veridice și complete;
- Serviciul Vamal la grupa de conturi 319 „Investiții capitale în active în curs de execuție” avea înregistrate 5 obiecte în valoare de 43,4 mil. MDL, care se utilizează de către instituție de o perioadă îndelungată fără a fi calculată uzura acestora. De asemenea, la grupa respectivă au fost atribuite neconform cheltuielile pentru reparația capitală a clădirilor și construcțiilor speciale în sumă de 5,9 mil. MDL. Astfel, în bilanțul Serviciului Vamal și cel consolidat al ministerului valoarea contului 319 „Investiții capitale în active în curs de execuție” a fost supraevaluată cu 43,4 mil. MDL, iar a conturilor 311 „Clădiri” și 312 „Construcții speciale” a fost subevaluată cu aceeași valoare;
- similar anului precedent, avem incertitudini privind prezentarea reală a valorii clădirilor și construcțiilor, raportate la 31.12.2018, situație determinată de lipsa unor reglementări exhaustive privind reevaluarea activelor proprietate publică. Astfel, 8 imobile (cu valoarea de bilanț de 33,8 mil. MDL) rămân subevaluate cu 15,0 mil. MDL în raport cu valoarea cadastrală, iar 15 imobile (cu valoarea de bilanț de 162,4 mil. MDL) rămân supraevaluate cu 127,8 mil. MDL în raport cu valoarea cadastrală;
- rămâne nesoluționată problema privind înregistrarea integrală a drepturilor de gestiune economică asupra bunurilor imobile și terenurilor aflate în gestiunea Serviciului Vamal, Inspecției Financiare și Serviciului Fiscal de Stat. Totodată, pe parcursul anului 2018 au fost înregistrate la Agenția Servicii Publice drepturile de gestiune asupra a 2 terenuri și 22 clădiri și construcții;
- aparatul ministerului a utilizat neconform contul 723 „Corectarea rezultatelor anilor precedenți” pentru reflectarea majorării cotei-părți în capitalul social în CTIF în sumă de 10,3 mil. MDL, iar Serviciul Vamal și Serviciul Fiscal de Stat, în aceeași sumă, prin intermediul contului 723 au închis creanțele aferente întreprinderilor de stat fondate;
- deși raportul consolidat al Ministerului Finanțelor nu a fost denaturat, în raportul financiar al Serviciului Vamal nu au fost raportate cheltuielile aferente transmiterii activelor cu titlu gratuit, în sumă de 9,8 mil. MDL. Serviciul Vamal, la înregistrarea operațiunilor de transmitere a activelor cu titlul gratuit Birourilor Vamale, a aplicat neconform contul 723 „Corectarea rezultatelor anilor precedenți”.

³ Capitolul V. „Politica de contabilitate-tip” din Anexa nr. 1 la Ordinul MF nr.216 din 28.12.2015.

IV. CONTINUITATEA ACTIVITĂȚII

Nu am identificat evenimente, condiții sau aspecte care să indice existența unei incertitudini care ar putea pune la îndoială în mod semnificativ capacitatea entităților de a-și continua activitatea conform principiului continuității activității.

V. ALTE INFORMAȚII

Informația prezentată în acest paragraf nu afectează opinia exprimată, dar atragem atenția utilizatorilor asupra următoarelor aspecte:

- rezultatele autoevaluării controlului intern managerial în cadrul Ministerului Finanțelor sunt diferite de observațiile auditului public extern. Astfel, urmare a autoevaluării, ministrul a dat asigurare că atât în cadrul aparatului ministerului, cât și la nivelul instituțiilor subordonate rapoartele financiare întocmite și prezentate conțin informații complete în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului finanțelor nr. 216 din 28.12.2015 „Cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar”. Aceeași asigurare a fost oferită și de către auditul intern;
- cerințele și recomandările anterioare ale Curții de Conturi au fost realizate parțial. Din 7 recomandări înaintate entităților spre implementare, integral au fost executate 2 recomandări și parțial o singură recomandare. Pe parcursul primului semestru al anului 2019, urmează a fi implementate încă 4 recomandări.

VI. RESPONSABILITĂȚILE CONDUCERII PENTRU RAPOARTELE FINANCIARE CONSOLIDATE

Ministrul finanțelor, în calitate de conducător al organului central de specialitate al administrației publice, este responsabil de întocmirea și semnarea rapoartelor financiare consolidate⁴ în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil⁵, precum și de organizarea sistemului de control intern⁶, pentru a asigura desfășurarea organizată și eficientă a activității economice a entității, inclusiv respectarea strictă a integrității activelor, prevenirea și descoperirea cauzelor de fraudă și eroare, exactitatea și plenitudinea înregistrărilor contabile, precum și pregătirea oportună a unor informații financiare credibile.

VII. RESPONSABILITĂȚILE AUDITORULUI ÎNTR-UN AUDIT AL RAPOARTELOR FINANCIARE CONSOLIDATE

Responsabilitatea noastră este de a planifica și realiza misiunea de audit, cu obținerea probelor suficiente și adecvate în vederea susținerii bazei pentru opinia de audit. Obiectivele noastre sunt: obținerea unei asigurări rezonabile că rapoartele financiare consolidate nu sunt afectate de denaturări semnificative, cauzate de fraude sau erori, precum și emiterea unei opinii.

⁴ Art. 37 alin.(5) din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007; pct. 1.4.1.3. din Anexa nr.1 la Ordinul MF nr.216 din 28.12.2015.

⁵ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007; Ordinul MF nr.216 din 28.12.2015.

⁶ Art. 13 alin.(2) din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007; pct. 1.4.1.4. din Anexa nr.1 și Ordinul MF nr.216 din 28.12.2015.

Asigurarea rezonabilă este un nivel ridicat de asigurare, dar nu este o garanție că un audit efectuat în conformitate cu ISSAI va detecta întotdeauna o denaturare semnificativă atunci când ea există. Denaturările pot fi urmare a fraudelor sau erorilor. Totodată, denaturările pot fi considerate semnificative dacă, în mod individual sau în ansamblu, pot influența deciziile economice ale utilizatorilor acestor rapoarte financiare.

O descriere suplimentară a responsabilităților auditorului într-un audit al rapoartelor financiare este plasată pe site-ul Curții de Conturi, la adresa: <http://www.ccrm.md/activitatea-curtii-de-conturi-1-25>. Această descriere face parte din raportul nostru de audit.

*Echipa de audit din cadrul Direcției generale
metodologie, planificare și raportare:*

Șeful echipei de audit,
auditor public principal

Natalia Baxanean

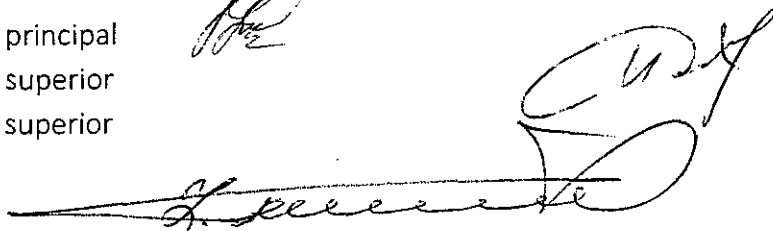
Auditor public principal
Auditor public superior
Auditor public superior

Lidia Tonu

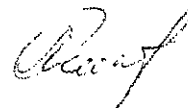
Lucia Draguțan

Irina Țușca

Responsabil de monitorizarea și asigurarea calității auditului:

Șeful Direcției metodologie și audit din
cadrul DG MPR

Angela Curchin

Responsabil de audit:

Șef interimar al Direcției generale
metodologie, planificare și raportare

Tatiana Voizian